

پetrology سنگ‌های نیمه آتشفشانی گنبد حلقوی دستگرد (جنوب شرق کهک)

، محمدحاشم امامی^۲، منیره خیرخواه^۲، زیبا خدائیان چگنی^۱، لیلا فتحیان^{۳*} نسیم عسکری^۱
(askari.nasim@gmail.com)^۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد، پژوهشکده علوم زمین
^۲ - عضو هیئت علمی پژوهشکده علوم زمین ^۳ - کارشناسی ارشد، دانشگاه بوعلی سینا همدان

چکیده

گنبد نیمه آتشفشانی دستگرد نوعی گنبد خروجی است و در جنوب شرق کهک قرار دارد. این محدوده بخشی از حاشیه غربی ایران مرکزی و در نوار ماگمایی ارومیه-دختر جای دارد. این گنبد دارای سه بخش متحدالمرکز است، بخش درونی، بخش میانی و بخش بیرونی. سنگ‌های آن از لحاظ پتروگرافی و ژئوشیمیایی میکرودیوریت و میکرودیوریت-گابرو است. ماگمای به وجودآورنده گنبد مذکور دارای ترکیب حد واسط و با توجه به گرانیروی نسبتاً پایین ماگما گنبد از نوع خروجی است. ریخت‌شناسی آن نشان می‌دهد که در مراحل نهایی تشکیل گنبد، بخشی از ماگما به درون مجرا زهکش شده است و سبب فرونشستگی ساختمان گنبد شده است.

کلمات کلیدی: گنبد برون‌زا، کهک، ارومیه-دختر، میکرودیوریت

Petrology of Subvolcanic annular dome of Dastgerd(SE of Kahak)

Abstract

The Dastgerd subvolcanic dome is an extrusive dome located in SE of Kahak. This area is a western marginal part of central Iran and situated in Urumieh-Dokhtar magmatic belt. This dome has three concentric parts: internal, median and external. petrographically and geochemically the rocks are microdiorite to microdiorite-gabbro porphyry. Due to relatively low viscosity of intermediate magma, this dome is an extrusive one. It's morphology show that in the late stage of doming, part of magma has been drained to conduit, causing medial collapse of dome structure.

Keyword: exogenous dome, Kahak, Urumieh-Dokhtar, microdiorite

مقدمه

گنبد‌های گدازه‌ای یکی از ویژگی‌های بارز ولکانیسم در سطح زمین می‌باشند و پشته‌ای از سنگ‌های آتشفشانی هستند که از یک دهانه آتشفشانی خارج شده‌اند. این گنبد‌ها حاصل ماگمای ویسکوز بوده که بعد از اینکه به سطح رسیده اند به سرعت سرد شده اند (Fink, 2000).